הלכה · משנה תורה · מפרשים · מלאכת שלמה · ספר מדע

מלאכת שלמה על משנה תורה, הלכות יסודי התורה

רבי שלמה חכים

ספריית אור ברסלב · or-breslev.co.il

מלאכת שלמה על משנה תורה, הלכות יסודי התורה

רבי שלמה חכים

מקור הטקסט: ספריא · רישיון: לפי המהדורה: נחלת הכלל או Creative Commons

התכנים שלפניכם נאספו, מוינו, סוננו ונערכו בעמל רב ובמסירות על ידי צוות פרויקט 'אוצריא' (otzaria.org).

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/מלאכת-שלמה-על-משנה-תורה-הלכות-יסודי-התורה/
הקובץ נוצר ב־16 בנובמבר 2026 מגרסה v38-202611151759 של הספרייה.

תוכן העניינים

פרק ה 4
הלכה ח 4

פרק ה

הלכה ח

במה דברים אמורים וכו' שהן דרך הנאתן וכו'. הרב מל"מ בסוף דבריו חקר חקירה אחת וז"ל יש לחקור בהא דקי"ל דכל איסורין שבתורה אין לוקין עליהם שלא כדרך הנאתן אם נאמר ג"כ במצות עשה דרחמנא אמר תאכל כגון מצה וקרבן פסח אם אכלן שלא כדרך הנאתן אם יצא ידי חובתו וכו' ונראה דלא שנא דכי היכי וכו' הכי נמי במצות עשה אלא שלא ראיתי כעת דין זה בפירוש במצות עשה עכ"ל. ולענ"ד נראה שהוא תלמוד ערוך בפ' כל שעה (פסחים דף ל"ה ע"א) דאמרינן התם המחהו וגמעו אם חמץ הוא חייב כרת ואם מצה הוא אין אדם יוצא ידי חובתו בפסח דלאו דרך אכיל' קאכיל לה ע"כ הרי להדיא דאפילו במ"ע כיון שאכלו שלא כדרך הנאתו לא יצא ידי חובתו דרחמנא אמר תאכל והאי לאו אכילה היא ואף למאי דפריך הש"ס בפ' העור והרוטב (חולין דף ק"כ) עלה בשלמא אם מצה היא אין אדם יוצא ידי חובתו בפסח לחם עוני אמר רחמנא והאי לאו לחם עוני הוא דמשמע דלאו משום דהוי שלא כדרך הנאתו הוא דאינו יוצא י"ח כבר כתבו התוס' שם דהוה מצי למימר נמי אכילה כתיב ביה יעו"ש. והרב שער המלך הביא ראיה לזה מהא דפריך בש"ס בפ' דם חטאת (זבחים דף צ"ז ע"ב) וניתי עשה דאכילת קדשים ולידחי לא תעשה דפסולא וכו' ואם איתא דבאכילה שלא כדרך הנאתו מקיים העשה דקדשים מאי קושיא הא אפשר לקיים את שניהם כשיאכל שלא כדרך הנאתו ומקיים את העשה דואכלו את הבשר ולא עבר על לאו דפסולא אלא ודאי דבאכילה שלא כדרך הנאתו לא מקיים העשה ומשו"ה פריך וליתי עשה דאכילת קדשים ולידחי לאו דפסולא עכ"ל.

ולבי מהסס בראיה זו והוא דהא דלא משני דליכול שלא כדרך הנאתו היינו משום דבאכילת קדשים כתיב למשחה ולגדולה כדרך שהמלכים אוכלים דמהאי טעמא כתבו התוס' בפ"ק דיומא דף כ"ה בד"ה אין ישיבה בעזרה וכו' דיושב אוכל אע"פ דאין ישיבה בעזרה וז"ל ואי נמי י"ל היינו טעמא דמותר לישב ולאכול קדשים דבאכילת קדשים כתיב בהו למשחה ולגדולה כדרך שהמלכים אוכלים והיינו מיושב וכו' יעו"ש. הרי לך בפירוש אף דהך דאין ישיבה בעזרה הוי דאורייתא וכמ"ש הרב מל"מ בפ"ז מהל' בית הבחירה ה"ו וז"ל עיין במש"כ התוס' בפ"ב דיומא ד"ה אין וכו' דמוכח מדבריהם דס"ל דמן התורה אסור יעו"ש אפ"ה דחינן לה משום דלא הוי כדרך שהמלכים אוכלים וא"כ כ"ש שלא יאכל שלא כדרך הנאתו מהאי טעמא ומשו"ה פריך וליתי עשה דאכילת קדשים ולידחי לא תעשה דפסולא דשלא כדרך הנאתו לא מצי אכיל ולאו משום דלא

מקיים מצות עשה אלא כדאמרן שוב ראיתי להתוס' בפ' התערובות דף ע"ה ד"ה בכור שכתבו דלא שייך למשחה כי אם במתנות כהונה יעו"ש.